

Qüestions sobre COVID-19

Informació elaborada pel Consell Consultiu de la FPCH, 7 de maig de 2020

COVID-19

- **A qui hem d'avisar en cas de símptomes: a la unitat o al metge de capçalera? Com es coordinaran els dos metges? Hem d'anar a hospital o quedar-nos a casa?**

Caldria informar a la unitat i seguir les recomanacions de la població general segons la simptomatologia. És important detectar els símptomes de febre i dificultat respiratòria per demanar valoració mèdica per avançar-se en el diagnòstic i tractament si fos necessari.

Si el seguiment es fa al domicili per una clínica lleu, cal mantenir el contacte amb la unitat, i en cada cas s'establirà la seva freqüència.

Si es necessari l'ingrés, els metges de la unitat hauran d'informar el tipus de tractament que està rebent el pacient: profilàctic, a demanda, emicizumab, assaig clínic... i modificar la pauta terapèutica d'acord amb l'estat clínic, tenint atenció especial a la profilaxi tromboembòlica.

- **Els antiretrovirals protegeixen d'alguna manera davant el COVID-19?**

No hi ha informació sobre si les persones en tractament antiretroviral per VIH tenen major risc de patir la infecció o sobre si els antiretrovirals podrien protegir. No obstant, els pacients immunodeprimits tenen més risc de patir una forma greu de la malaltia.

En el cas del VIH, la immunodepressió es considera quan:

- El recompte de limfòcits T CD4 positius sigui inferior a 200/mm³.
- No rebin tractament antiretroviral.
- En presència d'altres malalties subjacents relacionades amb casos greus de COVID-19.

- **Quina experiència hi ha en pacients hemofílics que han passat la COVID? L'han pogut superar bé?**

Fins a l'actualitat l'experiència és mínima. L'únic pacient recentment reportat té una evolució similar als altres, tot i que el dolor muscular inicial fou interpretat com a simptomatologia hemorràgica.

Cui D, Zhang A, Liu A, Hu Q. *Clinical findings in a patient with haemophilia A affected by COVID-19. Haemophilia.* 2020 Apr 1. doi: 10.1111/hae.14000. [Epub ahead of print] PubMed PMID: 32239590.

- **Hi ha algun estudi de quins tractaments poden ser els més adequats per les persones amb problemes de coagulació si agafen la COVID-19?**

El tractament de la COVID-19 es basa en fàrmacs utilitzats en d'altres malalties però els estudis específics per aquesta malaltia encara estan en curs i no n'hi ha cap en malalts amb coagulopaties.

Cal continuar amb el tipus i pauta de tractament substitutiu habitual. En el cas dels productes hemoderivats, la inactivació viral i els procediments d'eliminació utilitzats són suficients per destruir els virus amb embolcall lipídic com el SARS-CoV-2.

- **Les mascaretes, quant temps duren? Es poden reciclar? Es poden netejar ruixant-les amb alcohol i esperar que s'eixuguin?**

Depèn del tipus de mascareta. N'hi ha de tres tipus amb indicació mèdica:

- 1.- Les mascaretes quirúrgiques són les més utilitzades. Poden prevenir la transmissió de l'agent infeccios des de la persona infectada cap a d'altres persones sanes però la seva eficàcia en sentit invers, és a dir, prevenir del contagi a la persona que la porta, sembla més limitada doncs no hi ha prou evidència científica sobre aquest punt. Tot i així, si totes dues persones la porten sembla que el risc de contagi es redueix.
- 2. Les mascaretes filtrants tipus FFP2 o FFP3 cal reservar-les per als professionals sanitaris que atenguin malalts infectats pel SARS-CoV-2 i especialment les FFP3 per aquelles situacions en les que es generin aerosols que afavoreixen el contagi, com són en casos d'intubació traqueal, rentat bronco-alveolar o ventilació manual.
- 3. Les mascaretes higièniques o de barrera estan destinades a persones sense símptomes que no siguin susceptibles d'utilitzar mascaretes quirúrgiques ni filtrants, segons les recomanacions fetes pel *Ministerio de Sanidad* al seu document tècnic: "*Prevención y control de la infección en el manejo de pacientes con COVID-19*", i en el cas de que la desprovisió de mascaretes d'ús mèdic les pugui fer recomanables.

Hi ha dos tipus de mascaretes higièniques:

- No reutilitzables, d'un sol ús.
- Reutilitzables. Per rentar-les i assecar-les cal seguir les recomanacions del fabricant i després de cada rentat cal revisar-les per si hi ha algun defecte o estrip.

Les mascaretes d'ús no mèdic com les fetes de roba o d'altres materials tenen l'avantatge de poder confeccionar-se fàcilment. Es poden rentar i reutilitzar però no hi ha prou evidència, o és molt limitada i de forma indirecta, sobre la seva efectivitat per prevenir el contagi.

Les pantalles protectores que s'han començat a fabricar amb impressores 3D poden oferir també alguna protecció. L'ideal és utilitzar-les amb la mascareta a sota. Segons el material amb el que estiguin fetes, es poden desinfectar i reutilitzar. És millor fer servir alcohol al 70% i no al 96% i deixar actual el desinfectant uns 2-3 minuts i després eixugar bé la superfície amb paper.

Actualment les autoritats sanitàries recomanen l'ús de les mascaretes als espais públics i des del 4 de maig son d'ús obligatori en el transport públic i en vehicles privats si viatgen 2 persones. No cal portar-la si només viatja el conductor.

- **Quan recomanen posar-les (només si se surt al carrer, al transport públic, també a la feina si no estem prop de 2 metres d'algú)?**

L'ús de mascaretes per part de la població podria servir com a control per reduir la propagació de la infecció, atès que minimitzen l'expulsió de microgotetes de les persones infectades però sense símptomes. No se sap si el fet de portar mascaretes de forma generalitzada pot contribuir a disminuir la transmissió de la malaltia, juntament amb d'altres mesures de prevenció.

Es podria considerar el seu ús generalitzat quan s'hagi d'anar a llocs concorreguts o tancats com són els supermercats, centres comercials, transport públic i sempre que hi hagi dificultat per mantenir la distància social, com a mínim d'un metre.

Recomanacions per a l'ús de mascaretes:

<https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/recomanacions-us-mascaretes.pdf>

- **Recomanen anar amb guants pel carrer, a la feina?**

La majoria d'organismes oficials no recomana l'ús de guants. El *Ministerio de Sanidad* els recomana per tenir cura de malats amb COVID i per a la compra de fruites i verdures. Cal tenir cura amb la seva retirada.

Els guants s'embruten i es contaminen de la mateixa manera que les mans i per això és molt més eficaç rentar-se bé i amb freqüència les mans amb sabó o utilitzar solucions hidroalcohòliques.

Recomanacions rentat de mans:

<https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/rentat-de-mans-sabo.pdf>

- **Hauríem de fer el test diagnòstic a tot el col·lectiu? I els familiars que estan en contacte? En cas afirmatiu, quan i on: a les unitats d'hemofília o al CAP?**

En aquest punt cal seguir les recomanacions de la població general.

- **Si surt la vacuna, es podrà posar des de les unitats d'hemofília? Tindrem preferència (tipus la grip)?**

Estem en un moment molt preliminar per respondre aquestes preguntes però quan estigui disponible es podrà administrar a les Unitats com es fa amb les altres vacunes del calendari vacunal.

MESURES DE DESCONFINAMENT

- **La gent gran és la que més haurà d'estar a casa, a partir de quina edat es considera gent gran?**

Es pot considerar gent gran als majors de 65 anys, i són d'alt risc si a més a més pateixen malalties cròniques. Caldrà seguir les recomanacions generals per sortir de casa.

- **Els hemofílics podran començar a sortir com la població general o hauran d'esperar al final de tot amb la gent gran i amb malalties cròniques?**

Cal seguir les recomanacions de la població general. Els grups de més risc com són la gent gran i els que pateixen malalties cròniques hauran de ser més curosos en totes les mesures de prevenció.

- **Quan es repregui l'activitat a les unitats d'hemofília, els hemofílics haurem de tenir alguna cosa amb compte donat que anem sovint pels hospitals?**

Actualment les visites de seguiment es fan de forma telemàtica i quan es repregui l'activitat caldrà seguir les recomanacions generals. A les unitats es prendran les mesures que es considerin necessàries per evitar aglomeracions.

INFÀNCIA

- **Hi ha alguna recomanació pels passeigs que podran començar a fer a partir de diumenge 2 de maig?**

Seguir les recomanacions de la població general remarcant la importància de mantenir la distància de seguretat i evitar el contacte amb mobiliari públic.

Tot i que els infants i adolescents pateixen formes més lleus de la malaltia poden ser transmissors del virus.

Sortida al carrer d'infants i adolescents:

<https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/sortida-carrer-infants-i-adolescents.pdf>

- **Què fem si no trobem mascaretes per nens i nenes a les farmàcies? Serveixen les mascaretes casolanes?**

L'evidència disponible demostra que les mascaretes de roba protegirien menys que les quirúrgiques i fins i tot podrien augmentar el ris d'infecció degut a la humitat, a la difusió de líquids i a la retenció dels virus.

- **Què fem si no trobem guants per infants a les farmàcies? Poden sortir amb guants d'hivern?**

No sembla recomanable l'ús de guants per part dels nens i nenes. L'OMS fa l'advertència de que l'ús de guants i de mascaretes poden tenir un efecte negatiu i contribuir a escampar encara més la infecció. Si es volen utilitzar, és bàsic saber com posar-los, dur-los i treure'ls de forma correcta perquè siguin eficaços.

Es recomana portar al damunt un flascó amb gel hidroalcohòlic per a la desinfecció de les mans però cal tenir en compte que no serà efectiu si les mans estan brutes.

El rentat de mans és el mètode més senzill i eficaç per prevenir la transmissió de microorganismes, inclòs el coronavirus, degut al seu embolcall lipídic, el qual queda desactivat amb les substàncies surfactants del sabó. No fa falta utilitzar un sabó amb desinfectants sinó que n'hi ha prou amb el sabó habitual de mans, sigui sòlid o líquid. El més important és la durada de la fricció, la qual, segons la OMS, ha de ser com a mínim de 40-60 segons i per tota la superfície de les mans.

- **Han de sortir amb mascaretes i guants?**

No són necessaris a l'aire lliure sempre i quan es pugui mantenir la distància mínima entre persones. Les mascaretes es podrien utilitzar en llocs tancats com els supermercats.

- **Quan es comenci l'escola què s'haurà de tenir en compte?**

Aquest curs ja és segur què no hi haurà escola. Caldrà valorar les indicacions pel proper curs segons l'evolució i les recomanacions generals.

- **Si el govern autoritzés a fer casals a les escoles al mes de juliol, quina recomanació hi hauria pels infants amb hemofília?**

Les mateixes que hi haurà pels altres infants.

- **Creiem que fer colònies serà impossible, però si el govern ho autoritzés, què en penseu?**

Dependrà de la situació de l'epidèmia al nostre país i, segons sigui, caldrà valorar el risc i el benefici de les colònies.

Recordeu que **disposeu d'informació actualitzada al Canal Salut**, on podreu accedir a explicacions breus i entenedores sobre el coronavirus i temes relacionats:

<https://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/ciudadania/>